

Nr 579

Av herrar **Johansson** i Stockholm och **Hagberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 135, med förslag till förordning med särskilda bestämmelser om biograf föreställningar m. m.*

Redan vid 1954 års riksdag framlades ett regeringsförslag om att införa ytterligare en åldersgräns — 11 år — vid visning av film. Det avslogs av riskdagen, som vid gemensam omröstning med 201 röster mot 123 antog utskottsreservationen på denna punkt.

Riksdagen pekade i sitt beslut bl. a. på att redan 15-årsgränsen "blivit mycket flytande" på grund av kontrollsvårigheterna, som givetvis skulle bli ännu större vid två åldersspärrar. Att en lägre åldersgräns skulle komma att fresta de barn, som tidigare fått se all slags barntillåten film, till lagöverträdelser ansåg reservanterna obestriddligt och framhöll vidare, att den föreslagna kategoriklyvningen skulle komma att medföra ekonomiska olägenheter för biografägare på de mindre tätorterna, vilket kunde leda till att barnen på dessa orter i stor utsträckning uteslötes från möjligheten att se film.

Dessa liksom övriga bevekelsegrunder från riksdagens sida för dess beslut 1954 att avvisa förslaget om två åldersgränser vid biograf föreställningar behåller enligt undertecknades mening alltjämt sin giltighet. Därtill kommer nu ytterligare ett starkt skäl för att vidhålla det beslut som riksdagen då fattade. Vi avser den ytterst snabba utvecklingen av televisionen, som gör att man allt starkare kan ifrågasätta huvudvidan den redan nu existerande åldersgränsen på biograferna uppnår sitt syfte. Så mycket meningslösare ter det sig att införa nya förbud.

När ecklesiastikministern trots detta nu återkommer med det av riksdagen 1954 förkastade förslaget, nöjer han sig beträffande televisionen med att uttala den uppfattningen att de restriktioner som samhället uppställer för biograferna skall följas även av TV-publiken. Denna uppfattnings tydliga brist på verklighetskontakt gör att man tvingas hänföra den till de fromma önskningskategorier.

Ecklesiastikministerns förslag synes närmast ha föranletts av en framställning från statens biografbyrå, d. v. s. det organ som sköter filmcensuren och ivrigt förordar införandet av två åldersgränser för barnförbudna filmer. Som en av motiveringarna härför anför biografbyrån att "den internationella filmproduktionens tendens till hårdare inslag i filmerna gör att ett antal äventyrsfilmer, också sådana som har påtagliga konstnärliga,

artistiska eller andra kvaliteter, måste förbehållas den vuxna publiken så länge censurbestämmelserna inte utgår från mer än en enda barngrupp".

Med formuleringen "den internationella filmproduktionens tendens till hårdare inslag i filmerna" kan inte gärna avses annat än den stigande förekomsten av brutala våldsscener, som framför allt karakteriserar amerikansk film. Enligt vår mening saknas anledning att ytterligare utvidga marknaden för sådan film i Sverige genom att även utsätta ungdom i den känsliga åldern mellan 11 och 15 år för dess skadliga inverkan.

Biografbyråns hänvisning till "de goda erfarenheterna från Norge", där man sedan 1955 har åldersgränser vid 16 och 12 år samt förbud för barn under 7 år att gå på bio, bör enligt vår mening inte tillmätas alltför stort värde. Att filmbranschens företrädare i stort sett är belättna med att film av härovan nämnt slag, som torde utgöra en betydande del av filmimporten såväl i Norge som i vårt land, kan visas för en större publik är begripligt. Verkningarna och reaktionerna på annat håll inom norskt samhällsliv av den där genomförda åtgärden kan däremot svårigen bedömas med det begränsade material, som biografbyrån ställt till förfogande och som redovisas i propositionen.

Vid sitt ställningstagande stöder sig ecklesiastikministern på att "flertalet remissinstanser oreserverat tillstyrkt förslaget". Till dem hör också Sveriges filmuthyrarförening. Andra, även de som inte direkt avstyrkt förslaget, har dock uttalat stor tveksamhet och farhågor av samma slag som riksdagen uttalade 1954 och som vi härovan redovisat. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, som avstyrkt, hänvisar bl. a. till "det läge som uppkommit genom televisionens snabba utveckling och som uppenbarligen minskat censurens betydelse".

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om införande av ytterligare en åldersgräns vid 11 år för tillträde till biografföreställningar,

att Kungl. Maj:ts förslag till Förordning med särskilda bestämmelser om biografföreställningar m. m. omarbetas i enlighet härmed samt

att riksdagen i överensstämmelse med sådant beslut måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag, framfört i statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, punkt 296 och i föreliggande proposition nr 135, om avlöningsanslag till ytterligare en fast anställd censor vid biografbyrån.

Stockholm den 28 april 1959

Gustaf Johansson

H. Hagberg